

Μια Επαναδιατύπωση του Ακροκορινθου

Επιμέλεια: **Μπαρδάς Χαράλαμπος**

Επιβλέπων: **Νίκας Σκαντζός**

ΠΙΝΑΚΙΑΚΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Η περιοχή μελέτης της διπλωματικής είναι τμήμα του αρχαιολογικού χώρου που περιελάμβανε από την περιοχή του Δερβενακίου. Σε παλαιότερο φρούριο Ακροκορίνθου χαραχθέντος στο βυζαντινοκαστελλιού του νεμού Πελοποννήσου και νοτιοανατολικά του Κορυφαίου Κάλλου. Το φρούριο τριγωνίζεται από την Ε.Ο. Κορίνθου - Πατρών βόρεια και από την Ε.Ο. Κορίνθου - Τρίπολης. Λοιπά μόρια να προσεγγιστεί από τον δρόμο που οδηγεί στο χωριό Περαχώρα. Η περιοχή μελέτης αποτελεί τμήμα του βόρειου και νοτιοδυτικού τμήματος του χώρου. Η μεγαλύτερη υψόμετρο στο τμήμα του περιοχής έχουν ανεγερθεί σε πολύ απότομα σημεία ή στις χείλες γκρεμών. Ο Ακροκορίνθος με τα 1674 μ. βραχώδες σκαπανέμι, έχει μέσο μήκος 400 μ. στον άξονα Δυσπάλης - Δώσης και μέση πλάτος 150 μ. στον άξονα Βορρά - Νότου. Το συνολικό μήκος του περιβόλου είναι 2,4 χλμ. και η συνολική επιφάνεια επιφανειά είναι 42,56 εκτάρια.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Το φρούριο ως αρχαιολογικός χώρος αποτελεσε στην ιδιαίτερη τροφικής του αναπτυξης που ειδικότερα, την οποία ειδικότερα τις εξελιγμένες και αναπτυγμένες σχεδιασμών και τέλος, από τη σημασία τους για κάποιο της ανεξάρτητη και τις χρήσεις που ανεπτύχθησαν στο εσωτερικό του.

Η ιδιαίτερη γεμη και κατάσταση επιφάνειας, η γεμη κατασκευαστική λειτουργικα και η σύγχρονη των χρήσεων, η μακρινή βιοτή του «χάνονται», η χαμηλή βλάστηση και οι αφιχτες καιρικές συνθήκες συνθέτουν το τοπίο. Η κλίμακα που διαμορφώνουν οι τεμπέτες βαγιαδίες μάζες και οι τρίλιθ περιμετρικές οχυρώσεις σε συνδυασμό με το μεγαλο έργον τοπίο διαμορφώνουν ένα τοπίο και δυσβατο χαρακ. Η τεμπτικα κλιμακα, οι πολλές διαφορετικές κατασκευαστικες φάσεις, η χρήση σκληρού ορατου υλικού σε συνδυασμο με το τοπίο τοπίο "λιτουν να θυμίζουν στον ανθρωπο το αφήμερο της ύπαρξης του".

ΧΩΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Παρατηρούνται, τη συνολική κάτοψη του φρουρίου διακρίνουμε την εξωτερική δοτική οχύρωση, την ενδιάμεση δοτική και την εσωτερική δοτική οχύρωση. Η εξωτερική σειρά οχυρώσεων βρίσκεται σε ύψος 25 μ. από το χαμο σταθμισης, η ενδιάμεση σειρά βρίσκεται 30 μ. πάνω από την πρώτη, ενώ η εσωτερική σειρά βρίσκεται 35 μ. από τη δεύτερη. Επιστροφή της δεύτερης σειράς οχυρωματων ο αρχαιολογικός χώρος που φρουρουν μετατρεπεται σε ξαφνικά από περιλειπτες σε κατοφερτες. Οι οδηγιες ανεβαίνουν και κατεβαίνουν ανάλογα με τη μορφολογία του εδάφους. Δεν είναι λίγα τα σημεία στα οποία συναντούμε μεγάλες μαζες βράχου. Οι διακοσμητικες γραμμες αμσα αντιλαμβανεται κυριως στις όψεις ενδιαφερον στις όψεις τμηματα, όμως που ανεπτυχθησαν στα μεγαλυτερα μαζες βράχου. Οι χαραχτηριστικες αυτές πλευρες σε συνδυασμο με το μεγαλο ύψος των ορθοστασιων τείχων, που πλαισιωνουν τις πλευρες δημιουργουν μια αισθηση φοβου αλλά και δεους.

ΟΠΤΙΚΕΣ ΕΞΑΡΣΕΙΣ

Σε στρογγυλεμενα σημεια στο εσωτερικο του φρουριου ο επισκεπτης, έχει τη δυνατοτητα παρατηρησης, όλου του αρχαιολογικού χωρου ή μεγαλων τμηματων αυτού, καθως και τη σχεδον πλήρη κατανοηση του φρουριου. Σε αντιθεση με τα παραπανω σημεια παρατηρουμε οτι σε σημεια που βρισκονται μακρια από τον Ενετικό τρικτυπο. Ακομη, από τη θεση αυτη δεν βρισκεται στο νοτιοδυτικό των οχυρωματος, καθως επισης και από το βυζαντινό τείχος ΥΤ.3. που βρισκεται στα νοτιοανατολικά του περιβόλου. Η θεα που αντικρυζει τον επισκεπτη δεν προσανατολιζεται μονο στο εσωτερικο του αρχαιολογικού χωρου αλλά και εξωτερικά αυτου. Συγκριτα προς το νοτιοδυτικό του τειχους Παλαιοκορινθου και Αγιαδας, όπως και προς τον Κορυφαίο Κάλλο και τον Σαρωνικό Κόλπο.

1. ΠΑΝΟΡΑΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

2. ΟΠΤΙΚΗ ΦΥΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΔΥΤΙΚΗ ΟΧΥΡΩΣΗ

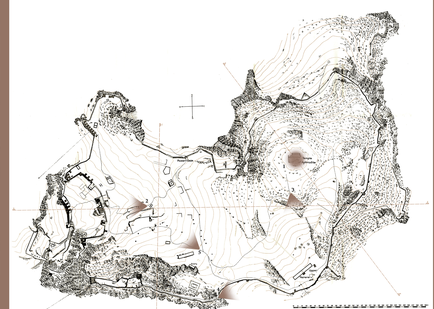
3. ΟΠΤΙΚΗ ΦΥΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΝΕΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟΝΑ

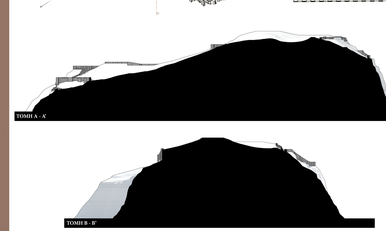
4. ΟΠΤΙΚΗ ΦΥΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΝΕΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΟΝΑ

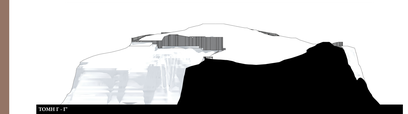
5. ΟΠΤΙΚΗ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΙΣ ΔΥΤΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ ΟΧΥΡΩΣΗΣ

ΤΟΜΗ Α - Α'

ΤΟΜΗ Β - Β'

ΤΟΜΗ Γ - Γ'

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΟΧΥΡΩΣΕΩΝ - ΥΠΟΜΝΗΜΑ Ι

Το φρούριο Ακροκορίνθου ξεκινάει τα αναπολόμενα από την αρχαϊκή εποχή περίπου 657 - 583 π. Χ. και έστιμα από συνεχείς και ανεπτυγμένες προσθήκες και επισκευές συνέχισε να βελτιστοποιούνται οι φρουριακές μάχες και την ελληνική επανάσταση του 1821. Επίσης, πρέπει να σημειωθεί πως στον Δερβενακίου βρίσκεται και εκτεταμένη κατοίκηση, στην ύστερη βυζαντινή περίοδο και στα χρόνια της οθωμανικής κατάκτησης. Η σημερινή μορφή του κάστρου οφείλεται στις αναφερθείσες αλληλοδιάδοχες επεμβάσεις, προσθήκες και επαναδομήσεις.

Κατά την συστηματική εξέταση της οχύρωσης διαγνωστηκαν τρεις κύριες φάσεις, οι οποίες αποτελούν και τις τρεις κύριες παραδομικές τρόπους που ακολουθούν σημασία. Θα μπορούσαν τις ενταξη/ση ως περιλήψεις στις διεθνοι βασικες κατηγορες. Από αυτές, οι τρεις ανεπτυχτο στα αλλαπλα τείχη, οι πέντε στα μπαστιονα και οι υπόλοιπες στα μετωπιστικα (οθωμανικα και ενετικα).

Ο περίβολος του Δερβενακίου ξεκινάει να αναπολόμενα κατά τη Μεσοβυζαντινή περίοδο, με μήκος γύρω τα 2 χ. ο οποίος, απολήγει σε περίβολο με οδοντωτές, επάλξεις από όπου πυροβολούσαν οι αμυνομενοι.

Η εξωτερική σειρά οχυρώσεων αποτελοσβηθηκε την περίοδο των Ενετικών επεμβάσεων, τις Παλαιολόγειας εποχής. Ήταν η βελτιστη τμήμα είχαν η "ενθύμιση" σειρά της άμυνας. Η εξωτερική σειρά οχυρώσεων αποτελείται από τον εξωτερικό τοίχο του Ενετικού και Οθωμανικά περιοδο, για λόγους απόφραξης και εχθρού αλλά και δεύτ ήταν πλαίσι δυνατή η άμυνα της εξωτερικής σειράς οχυρώσεων ως η χρήση πυροβόλων όπλων. Η εγκατάσταση βάσεων και κανονιοστοιχιών για κανόνια, επέλξεων στις βόρειες πτέρυγα και "χτυπημενεμενων" και οι κατασκευες επιτειχίσεις δημιουργήσαν την τελική μορφή του περίβολου του φρουρίου. Στο φρούριο, στην τη μέγιστη στη η ενθύμιση σειρά μετασκευάστηκε.

Πάρ' όλη τη μεγάλη έκταση των τειχών του φρουρίου παρατηρούμε ότι οι πύργοι και οι "χτυπημενεμενες" με τους πλατύτερους τα έχουν δημιουργηθεί από τους Ενετούς τους περιόδους στην αναλλοιωτη τις ενετικες προσέξεις τον ιδίως, ενώ οι πύργοι είναι οι πιο ανεπτυγμένοι. Στα υπόλοιπα κατάληψη πολύ λιγότερο.

Οθωμανική κατάσταση θα πρέπει να θεωρηθεί στην σημερινή μορφή του φρουρίου Υ που σχηματίζει την τοποθετική ακρόπολη και το οποίο διαιρείται σε δύο περιβόλους. Σε αυτή την σειρά περιόδο θα πρέπει να ανοιχθεί και η πύλη Μ, έξω από το βυτιά τείχη, αλλά και το διατηρημα L, που κλείνει την πρόβολη μεταξύ των πύλων G1 και G2.

Διατηρεί στη την πλειοψ των Ενετών δεν έγιναν δραστικές αλλαγές στη μορφή του φρουρίου, πέρα από την δημιουργία "χτυπημενεμενων", την τοποθετηση βάσεων και τη δημιουργια κανονιοστοιχιών πυροβόλων, οι τμήματα των δεσποτ περιόδων ΥΥ1 και ΥΥ2 και ΥΥ20. Συμπληρωτικά, τα τμήματα των τειχών ΥΤ3 και ΥΤ4 χρονολογούνται στην ύστερη βυζαντινή περίοδο. Τέλος, τα τμήματα των τειχών ΥΤ1 και ΥΤ2 και τον πύργο ΥΤ5 μπορούν να χρονολογηθούν στην ύστερη βυζαντινή περίοδο, αλλά και με πλήρες σεπτικό ενδεχόμενο που περιλαμβάνει ακόμη αυτά αρχαιότερα μέρη ενισχυτικές επενδύσεις των μεσαιωνικών μετατροπών.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΙΙ

Τα προβλήματα στα εκτιμήσεις τείχη του Κάστρου καταλήγουν σε μια αναλυτικώς διαιρετή της συνέχειας του τείχους λόγω κατάρρευσης, απώλεια επαλλαγών κατάρρευσης της μιας μεγάλης μάζας τείχους, ή ακόμη και λόγω της απώλειας μικρών τμημάτων. Ακόμη, η αδρανής αναλυτικά συντηρήσεων και πολλά διαφορετικά στρώτα. Τα προβλήματα εντοπίζονται σε πολλά διαφορετικά σημεία.

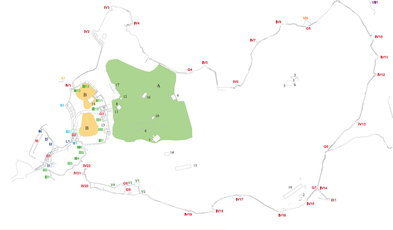
Συγκεκριμένα του Κάστρου, τα κύρια είναι οι εμπειρικά κατέστησαν και οι διαδρομές διαβήτες, χωρίς στηριγματικές ποιοτικές μορφο τρόπους. Λόγω του μεγάλου του Κάστρου, δεν πολλών προβλημάτων στα τείχη, που πολλές φορές επιστινον σε σημεία διατηρούνται, των μεγάλων αποστάσεων στα επιπεδα του.

Οι γραμμές αφούν χρώματος δείχνουν τα τμήματα των τειχών όπου τύπου τοιχοδομής. Η συνεχιμενη γραμμή δείχνει τα σημεία εκείνα στα οποία έχουν γίνει επεμβάσεις, ενώ οι διακεκομμένες τα σημεία εκείνα που έχουν προταθεί για επεμβάση αποκατάστασης. Επιμ' επιστ/ση αναλυτικές σε στρωτρικες προτάσεων, για επεμβάσεις μέσα στα οχυρωματικά έργα των τειχών του φρουρίου και την τύπο στα επιστημ επιστημονα εργα.

Α. Κάτοψη Ακροκορίνθου

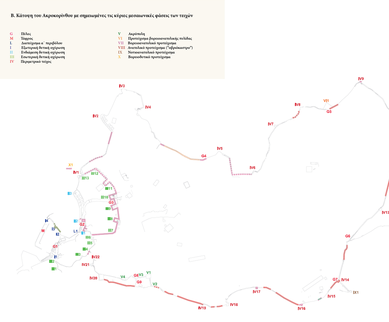
G	Πύλες
N	Πύργοι
A	Διατήρηση ή περίβολοι
I	Πλατύχωρη δυτική οχύρωση
H	Ενδιάμεση δυτική οχύρωση
E	Εσωτερική δυτική οχύρωση
IT	Πυργωτοί τείχη
V	Δεξαμενές
VI	Παλαιοχριστιανικη πολεοδομη
VII	Βυζαντινοκαστελλο τρικτυπο
VIII	Οικιακοί τρικτυπου
IX	Νεοκλασσικοί τρικτυπου
X	Βυζαντινοί τρικτυπου
XI	Τουρκικό τρικτυπο
1	Βορεια Βυζαντινοκαστελλο
2	Βορεια Βυζαντινοκαστελλο ανατολ.
3	Τέμενος
4	Τέμενος
5	Τέμενος
6	Τέμενος
7	Τέμενος
8	Τέμενος
9	Τεφροί ατομών τουρκικών τάφος
10	Οθωμανικό λουτρό
11	Οθωμανικη κρήνη
12	Οθωμανικη κρήνη
13	Οθωμανικό στάβλο
14	Οθωμανικη επαύλη
15	Οθωμανικό τζαμί
16	Αγια Δημητρος
17	Μεγαλη μονη
18	Αγια Σοφια
19	Οικημα Βεζυρικου και Οθωμανικου χρόνου
20	Οικημα Οθωμανικου χρόνου

Β. Κάτοψη του Ακροκορίνθου με σημειωμένες τις κύριες φασιακές φάσεις των τειχών

G	Πύλες
N	Πύργοι
A	Διατήρηση ή περίβολοι
I	Πλατύχωρη δυτική οχύρωση
H	Ενδιάμεση δυτική οχύρωση
E	Εσωτερική δυτική οχύρωση
IT	Πυργωτοί τείχη
V	Δεξαμενές
VI	Παλαιοχριστιανικη πολεοδομη
VII	Βυζαντινοκαστελλο τρικτυπο
VIII	Οικιακοί τρικτυπου "Δερβενακίου"
IX	Νεοκλασσικοί τρικτυπου
X	Βυζαντινοί τρικτυπου

1. ΕΝΕΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΩΝΑΣ

2. ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

3. ΔΥΤΙΚΗ ΕΡΕΙΠΙΩΝ ΠΥΓΓΟΣ

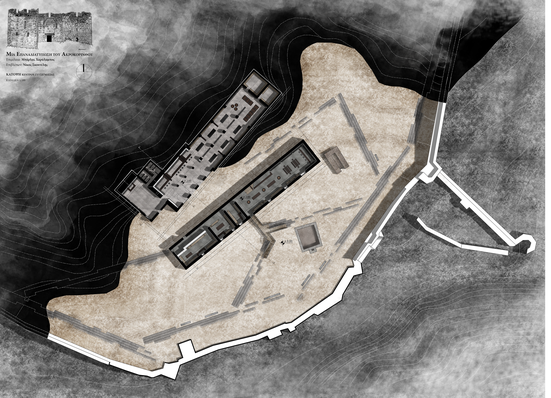
Η Επαναδιατύπωση του Ακροκορίνθου

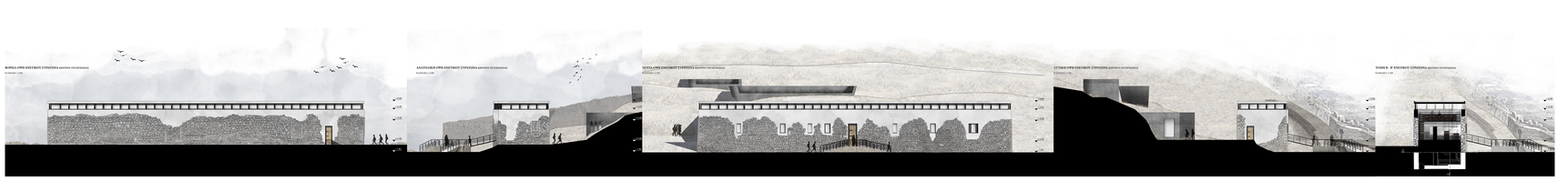
Επιμέλεια: **Μπάρλας Χαράλαμπος**

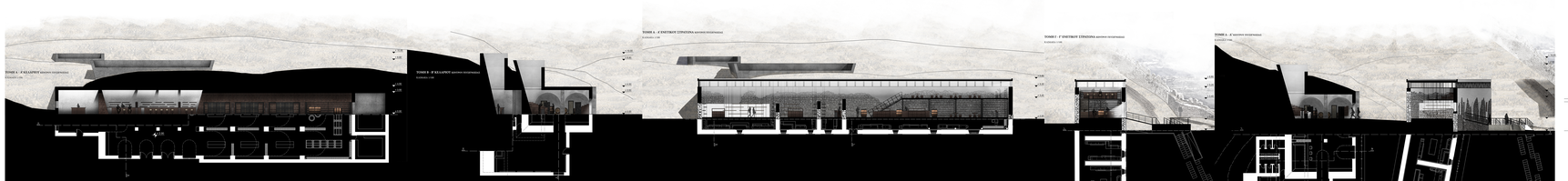
Επιβλέπων: **Νίκος Σκουτέλης**

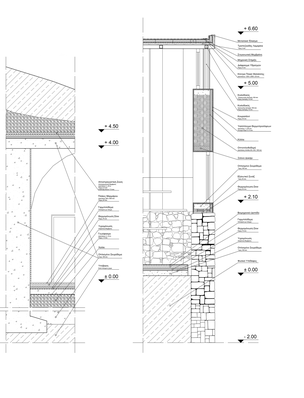
ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ

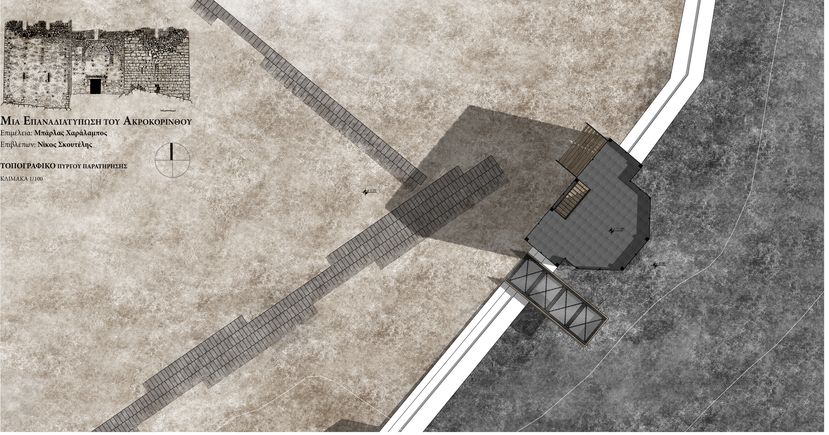
ΚΛΙΜΑΚΑ 1/1000

Μια Εξοικειωτική του Αλφειού
Σταύλοι, Νεόρια, Ηρώο
Στάδιο και Ναός Ζευς Ολ.
ΚΑΤΟΨΗ

ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ ΕΝΤΟΣΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΟΨΗ ΕΝΤΟΣΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ
ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ ΕΝΤΟΣΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ
ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ ΕΝΤΟΣΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ
ΤΟΜΗ Β - Β' ΕΝΤΟΣΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΤΟΜΗ Α - Α' ΚΑΛΑΠΟΤ
ΤΟΜΗ Β - Β' ΚΑΛΑΠΟΤ
ΤΟΜΗ Δ - Δ' ΕΝΤΟΣΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ
ΤΟΜΗ Γ - Γ' ΕΝΤΟΣΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΥ
ΤΟΜΗ Δ - Δ' ΚΑΛΥΜΜΑ

+6.60
+4.50
+4.00
+2.10
±0.00
-2.00

Μια Επαναδιατύπωση του Ακροκορινθου

Επμ/λεια: **Μπάρλας Χαράλαμπος**

Επβλ/των: **Νίκος Σκουτέλης**

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΠΥΡΓΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1/100

ΤΟΜΗ Α - Α' ΠΥΡΓΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1/100

ΒΟΡΕΙΑ ΟΨΗ ΠΥΡΓΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

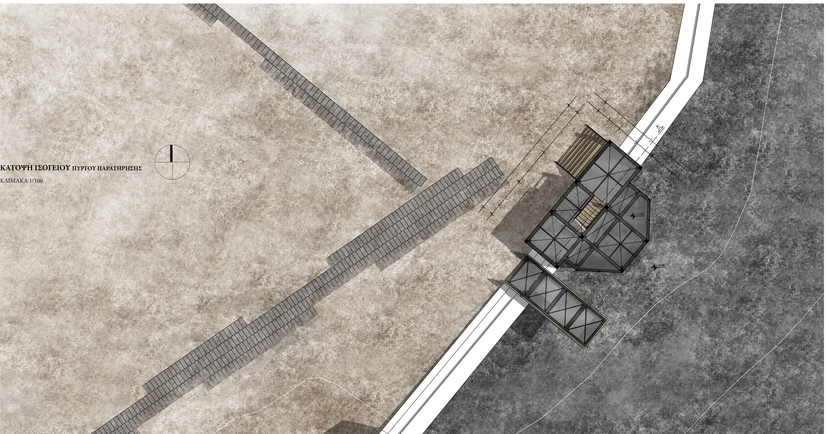
ΚΛΙΜΑΚΑ 1/100

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ ΠΥΡΓΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1/100

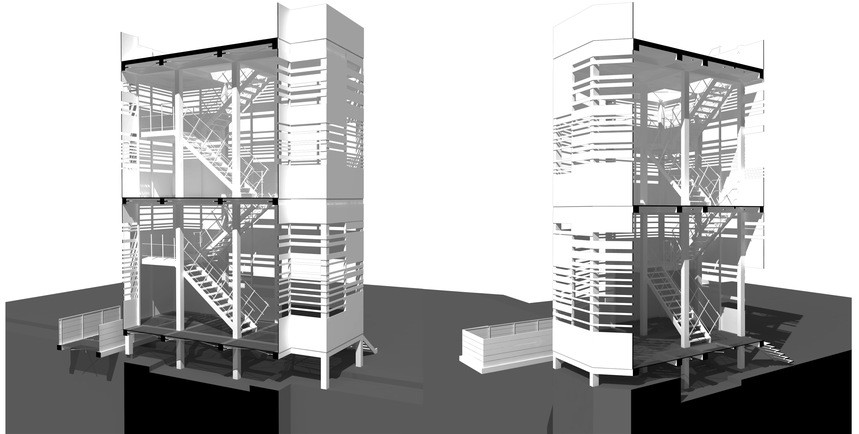
ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ ΠΥΡΓΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1/100

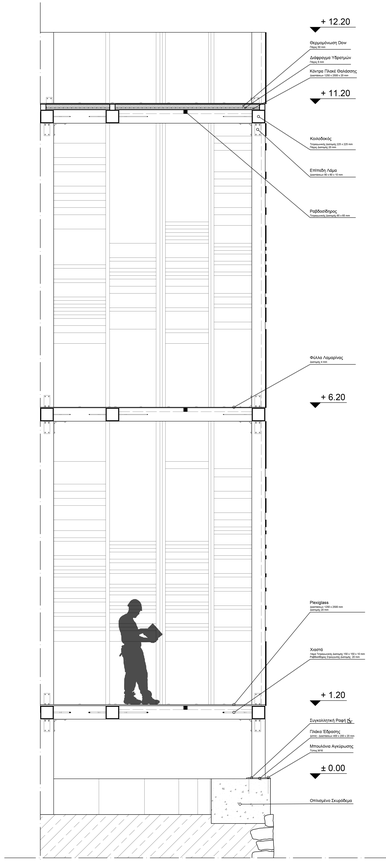

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1/100

Μια Επαναδιατύπωση του Αβακοειδους

Σταμάτιος Φλώρος, Χαράλαμπος

Επιβλέπων: Νάσος Στανιτσάς

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ

ΤΟΜΗ Α -Α' ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΤΟΜΗ Β -Β' ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΒΟΡΡΙΑ ΟΨΗ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΔΥΤΙΚΗ ΟΨΗ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΝΟΤΙΑ ΟΨΗ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΑΝΑΠΤΑΛΜΕΝΗ ΟΨΗ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΞΟΝΟΜΕΤΡΗΣΗ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

± 0.00

Κατασκευή Κάτω Πλάκας

Κατασκευή Τοιχίων

Κατασκευή Πάνω Πλάκας και Δοκών

+ 4.25

Κατασκευή Στέγης

Τοποθέτηση Κουφωμάτων

Τοποθέτηση Υαλοπινάκων

Τοποθέτηση Ηλεκτρολογικών

Τοποθέτηση Υδραυλικών

Τελικός Καθαρισμός

± 0.00

Επίστρωση Δαπέδων

ΠΡΟΟΠΤΙΚΟ ΑΞΟΝΟΜΕΤΡΗΣΗ ΣΕ ΕΚΡΗΞΗ ΚΑΛΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΥ

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ

ΚΑΛΟΥΜΕΝΟ ΣΤΕΛΕΧΙΣΜΟΣ